

Paddenvliegen slaan toe

Vele gevaren

Het amfibieënseizoen loopt zo zoetjes aan op zijn eind en de herfst en lange winter staan voor de deur. Voor de amfibieënlieverhebber een saaiere periode maar tevens een periode waar de activiteiten voor het volgende seizoen gepland worden. Paddenwerkgroepen weten dit maar al te goed! De voorjaarstrek is voor padden (en andere amfibieën) een gevaarlijke periode. Gelukkig krijgen de dieren op veel locaties in Nederland hulp van paddenwerkgroepen. Echter, naast het verkeer loert er ook een ander gevaar: parasieten.

De groene paddenvlieg

De groene paddenvlieg (*Lucilia bufonivora*) is één van de parasieten van de gewone pad. Het vrouwtje van de groene paddenvlieg legt haar eieren op de rug of flank van een pad. Na enkele dagen komen de eieren uit en migreren de maden naar de kop en kruipen de neusgaten in. Wanneer tijdens de zomermaanden een pad op klaarlichte dag gezien wordt is de kans groot dat deze geïnfecteerd is. Bij nadere inspectie zijn vaak sterk vergrote neusgaten (door vraat van de maden), een opgezette neus en zwellingen op de kop te zien. Het dier maakt vaak ook "gapende" bewegingen met de bek en reageert dikwijls niet of traag op prikkels van buitenaf. In een vergevorderd stadium is het meeste weefsel, inclusief de ogen, in de kop weggevreten. In dit stadium worden de dieren vaak nabij of in het water gevonden. Huidmadenziekte (myiasis) veroorzaakt door de groene paddenvlieg bij padden heeft vrijwel altijd een dodelijke afloop. In het artikel "de pad en zijn kwelgeest" worden de symptomen, ziekteverloop en gastheerkeuze uitgebreid besproken (Zie RAVON 41, Van Diepenbeek & Huijbregts, 2011).

Paddenvliegen in Nederland

Paddenvliegen zijn in Midden- en West Europa van mei t/m

Gewone pad aangetast door de paddenvlieg. (Foto: Jelger Herder)

september actief. In onze streken worden geïnfecteerde padden met name in de zomermaanden (juli, augustus en september) aangetroffen. Echter, in zeer warme en droge jaren kan de eerste generatie paddenvliegen al eerder actief worden. De tweede helft van de afgelopen lente was erg droog en warm. Reeds eind mei/begin juni kwamen de eerste meldingen van besmette dieren binnen. Niet alleen besmette gewone padden, de voornaamste gastheer van de paddenvlieg, maar ook minder algemene gastheren zoals bastaardkikkers, bruine kikkers en rugstreeppadden werden gemeld. In Nederland worden besmette dieren met name op de hoge zandgronden, de duinen en het riviereengebied waargenomen.

Onderzoek

Sinds 2015 doet RAVON samen met de Universiteit van Bristol en Exeter onderzoek naar de taxonomie en ecologie van de groene paddenvlieg (*L. bufonivora*) en haar zustersoort *L. silvarum*. Waarnemingen van besmette dieren zijn erg waardevol en wij willen iedereen oproepen om zijn of haar waarnemingen door te geven via de bekende portalen en/of contact op te nemen met Tariq Stark (t.stark@ravon.nl).

In Waarneming.nl kan een besmet dier (gastheer) gekoppeld worden aan de parasiet. In Telmee.nl wordt verzocht in het opmerkingenveld "besmet met paddenvlieg" te vermelden en de parasiet apart in te voeren.

Tariq Stark

Meer lezen?

www.ravon.nl/tijdschrift

RAVON 41 artikel 2: Van Diepenbeek, A., Huijbregts, H. (2011). De pad en zijn kwelgeest. RAVON jrg 13 (3): 64-70.

Op 27 augustus trof Martin de Boer in de duinen van Meijndel, Ganzenhoek, deze adulte bruine kikker aan met de eitjes van de paddenvlieg op zijn rug. De vlieglarven zullen parasiteren op de onvrijwillige gastheer met een dodelijke afloop tot gevolg.

Bruine kikker met op zijn rechterflank eitjes van de paddenvlieg. (Foto: Martin de Boer)